

**TÜRKİYE
SOSYAL ARAŞTIRMALAR
DERGİSİ
Turkish
Journal of
Social Research**

16

YIL / YEAR 16 SAYI /ISSUE (2) AĞUSTOS /AUGUST 2012

ISSN 1301-370X

Dört ayda bir yayımlanır. Uluslararası Hakemli bir dergidir.
Tüm hakları saklıdır. Derginin adı belirtilmeden hiçbir alıntı yapılamaz.
Published every four months. This is a refereed Journal. All right reserved.
No part of this publication may be reproduced or utilized in any form without
reference to the journal

**TÜRKİYE
SOSYAL
ARAŞTIRMALAR
DERGİSİ**

**Turkish
Journal
of
Social**

YIL / YEAR : 16 SAYI /ISSUE (2) AĞUSTOS /AUGUST 2012

Sahibi / Owner

Akademisyenler Birliği Adına
Prof. Dr. Şükrü KOÇ

Yazı İşleri Müdürü

Uzm. Mustafa AÇIKGÖZ

Editörler Kurulu Başkanı / Editor in Chief

Doç. Dr. Fatma AÇIK

Editörler Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Vedat BİLGİN
Prof. Dr. Hikmet KAVRUK
Prof. Dr. Nurettin PARILTI
Doç. Dr. Erdoğan UYGUR
Doç. Dr. Erdinç YAZICI

Redaksiyon / Reduction

Uzm. Muhammet ÖZDEMİR

Baskı

Berikan Matbaacılık ve Yayıncılık
Maltepe-ANKARA

DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Hakkı ACUN Gazi Ü. (Türkiye)	Prof. Dr. Nazım Hikmet POLAT Gazi Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Salih AKKAŞ Gazi Ü. (Türkiye)	Prof. Dr. Azmi SÜSLÜ Ankara Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Tahir AKGEMCİ Selçuk Ü. (Türkiye)	Prof. Dr. Mehmet ŞAHİNGÖZ Gazi Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Yavuz AKPINAR Ege Ü. (Türkiye)	Prof. Vagif SULTANLI Bakü Devlet Ü. (Azerbaycan)
Prof. Dr. Ensar ASLAN Ahi Evran Ü. (Türkiye)	Prof. Dr. Esmâ ŞİMŞEK Fırat Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Hayati AKYOL Gazi Ü. (Türkiye)	Prof. Dr. Ayşe Nur TEKMEK Ankara Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. İrfan ALBAYRAK Ankara Ü. (Türkiye)	Prof. Dr. Ali TORUN Dumlupınar Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Kadir ARICI Gazi Ü. (Türkiye)	Prof. Dr. Saadetin TONBUL Fırat Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. İbrahim ARSLANOĞLU Gazi Ü. (Türkiye)	Prof. Dr. Refik TURAN Gazi Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Ethem ATAY Gazi Ü. (Türkiye)	Prof. Dr. Süleyman TULÜCÜ Atatürk Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Yaşar AYDEMİR Gazi Ü. (Türkiye)	Prof. Dr. Cafer Sadık YARAN İstanbul Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Eyüp BEDİR Gazi Ü. (Türkiye)	Prof. Dr. Semih YALÇIN Gazi Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Nazan BEKİROĞLU KATÜ (Türkiye)	Prof. Dr. Kemal YAVUZ İstanbul Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Ahmet BURAN Fırat Ü. (Türkiye)	Prof. Dr. Selma YEL Gazi Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Üçler BULDUK Ankara Ü. (Türkiye)	Prof. Dr. Ekrem YILDIZ Kırıkkale Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Şener BÜYÜKÖZTÜRK Gazi Ü. (Türkiye)	Prof. Dr. Mustafa YILMAZ Hacettepe Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Zuhâl CAFOĞLU Gazi Ü. (Türkiye)	Prof. Dr. Zeynep ZAFER Ankara Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Nurettin CEVİZ Gazi Ü. (Türkiye)	Dr. Ergash ACHİLOV Özbekistan Bilimler Akademisi
Prof. Dr. Yakup ÇELİK Yıldız Teknik Ü. (Türkiye)	Doç. Dr. Meftursun BEYDULLA Harvard Ü. (ABD)
Prof. Dr. M. Volkan COŞKUN Muğla Ü. (Türkiye)	Yrd. Doç. Dr. Kargin Djumat BEYCEMBEKOLİ E. Natsionaliy Ü.
Prof. Dr. Salih ÇEÇEN Ankara Ü. (Türkiye)	Doç. Dr. Adnan ÇELİK S. İmam Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Tayip DUMAN Gazi Ü. (Türkiye)	Doç. Dr. Fatma AÇIK GÜ (Türkiye)
Prof. Dr. Mehmet ELGİN Muğla Ü. (Türkiye)	Doç. Dr. M. Dursun ERDEM Erzincan Ü. (Türkiye)

TÜRKİYE SOSYAL ARAŞTIRMALAR DERGİSİ

Prof. Dr. İhsan ERDOĞAN Gazi Ü. (Türkiye)	Doç. Dr. Recep GÜNEŞ İnönü Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Ali Fuat ERSOY Gazi Ü. (Türkiye)	Doç. Dr. Jabbar İşankul Özb. Bilimler A. (Özbekistan)
Prof. Dr. Cahit GÜNBATTI Ankara Ü. (Türkiye)	Doç. Dr. Birsal KARAKOÇ Uppsala Ü. (İsveç)
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ Ankara Ü. (Türkiye)	Doç. Dr. Hikmet KORAŞ Niğde Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Nezahat GÜÇLÜ Gazi Ü. (Türkiye)	Doç. Doç. Dr. İsa KORKMAZ Selçuk Ü (Türkiye)
Prof. Dr. Mehmet GÜNAY Gazi Ü. (Türkiye)	Doç. Dr. Abdullah KORKMAZ İnönü Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Abdullah GÜNDOĞDU Ankara Ü. (Türkiye)	Dr. Bağirov Adil NASİPOĞLU Az. Mil. Elmler Akadem. (Azerbaycan)
Prof. Dr. Nurettin GÜZ Gazi Ü. (Türkiye)	Doç. Dr. Malika Anvarova Nosirova Şarkşinaslık Enst.
Prof. Dr. Sadettin GÖMEÇ Ankara Ü. (Türkiye)	Doç. Dr. Manzura NAZIRKULOVA Alişir Nevayi Dil ve Ed. Ens. (Özbekistan)
Prof. Dr. Necdet HAYTA Gazi Ü. (Türkiye)	Doç. Dr. Garifullina Albina MARATOVNA Kazanskiy Gosudarstveniy Ü. (Tataristan)
Prof. Dr. Osman HORATA Hacettepe Ü. (Türkiye)	Doç. Dr. Fatma Özmen Fırat Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Alimcan İNAYET Ege Ü. (Türkiye)	Doç. Dr. Bekir KOÇ Ankara Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Emrullah İŞLER Gazi Ü. (Türkiye)	Yrd. Doç. Dr. İrina SARAİVANOVA Sofia Ü. St. Ohridski (Bulgaristan)
Prof. Dr. Leyla KARAHAN Gazi Ü. (Türkiye)	Doç. Dr. Aigerim ŞHİLİBEKOVA LN. Gumilyov Eurasian National Ü.
Prof. Dr. Mehmet KARA Fatih Ü. (Türkiye)	Doç. Dr. İsmet SAYHAN Kırıkkale Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Aydın KARAPINAR Gazi Ü. (Türkiye)	Doç. Dr. Paşa YAVUZARSLAN Ankara Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Emin KARİP Gazi Ü (Türkiye)	Doç. Dr. Ali Yakıcı Gazi Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Zeki KAYMAZ Ege Ü. (Türkiye)	Doç. Dr. Bahadır KERİMOV TAŞDU (Özbekistan)
Prof. Dr. Naim KERİMOV Özb. Devlet Ü. (Özbekistan)	Doç. Dr. Ertan EFEGİL Sakarya Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. . Ahmet KIRKKILIÇ Atatürk Ü. (Türkiye)	Doç. Dr. Havva YAMAN Sakarya Ü. (Türkiye)
Prof. Dr. Muammer NURLU Gazi Ü. (Türkiye)	
Prof. Dr. Üstün ÖZEN Atatürk Ü. (Türkiye)	

TÜRKİYE SOSYAL ARAŞTIRMALAR DERGİSİ
TURKISH JOURNAL of SOCIAL RESEARCH

Bu Sayının Hakemleri

Prof. Dr. Suna Timur AĞILDERE
Prof. Dr. Ali Berat ALPTEKİN
Prof. Dr. Hayati AKYOL
Prof. Dr. Alaattin AKÖZ
Prof. Dr. Afsun EZEL
Prof. Dr. Yüksel KAVAK
Prof. Dr. Hamza KELEŞ
Prof. Dr. Murat ÖZBAY
Prof. Dr. Servet ÖZDEMİR
Prof. Dr. Seçil ÖZKAN
Prof. Dr. Yavuz UNAT
Doç. Dr. İsmail AĞIRBAŞ
Doç. Dr. Mustafa ALKAN
Doç. Dr. Semra Günay AKTAŞ
Doç. Dr. Eyüp COŞKUN
Doç. Dr. Mustafa EKİNCİKLİ
Doç. Dr. Nazlı GÖKÇE
Doç. Dr. Himmet HÜLÜR
Doç. Dr. Mustafa N. İLHAN
Doç. Dr. Bekir KOÇ
Doç. Dr. Osman MERT
Doç. Dr. Jülide Akyüz ORAT
Doç. Dr. Ömer R. ÖNDER
Doç. Dr. Ömer ÖZKAN
Doç. Dr. Mustafa TALAS
Doç. Dr. Sadiye TUTSAK

Yazışma Adresi

Döğol Caddesi 49/4 Beşevler / ANKARA
Tel: (0. 312) 2225683
E- Posta: tsad@tsadergisi.org.tr
<http://www.tsadergisi.org.tr>

İÇİNDEKİLER

Firdevs GÜNEŞ / 11

Öğrencilerin Sözlü Anlama Becerilerini Geliştirme

Hülya Yazıcı OKUYAN / 31

İlköğretim Türkçe Ders Kitaplarında Bir Kültür Aktarımı Aracı Olarak Kalıp Sözlerin Kullanımı Üzerine Bir İnceleme

Funda SEVENCAN - Dilek ASLAN - Ayşe AKIN - Levent AKIN/47

Seks Çalışanı Kadınlar, Erkeklerle Cinsel İlişkiye Giren Erkekler ve Transseksüellerin Toplumsal Cinsiyet Hakkındaki Görüşleri

Feyyaz KARACA / 59

Toplumsal Yapıda Görülen Kuşaklararası Sosyal Hareketlilik: Denizli İli Örneği

Taner ASLAN / 83

Osmanlı Döneminde Filistin'e Yahudi Ziyaretleri Ve Buna Dair Bir Belge

Ayşegül TURAL- Fitnat GÜRGİL / 103

Öğretmen Adaylarının Sosyal Bilgiler Öğretim Programındaki Değerlere İlişkin Görüşleri

Yasemin ALTAYLI / 115 - İnan KALAYCIOĞULLARI

İbrahim Müteferrika

Erdoğan KAYA / 135

İlköğretim Öğrencilerinin Küresel Konumlandırma Becerileriyle Medyadan Yararlanma Durumları ve Sosyal Bilgiler Dersindeki Başarıları Arasındaki İlişki

Barış METİN / 157

Türk - İran İlişkilerinde Güney Azerbaycan Meselesi (1918-1938)

Haluk TANRIVERDİ / 189

Kişilik Özelliklerinin İş Değerlerine Ve Örgütsel Bağlılık Üzerine Etkisi: Hastane Çalışanları Üzerinde Bir Araştırma

Mehmet MANDALOĞLU / 211

İslamiyet'ten Önce Türklerde Toplantı ve Törenler

Necmi GÖKYER / 233

Öğretmenlerin Hizmetiçi Eğitim Sürecinde Karşılaştıkları Sorunlar ve Öncelikli İhtiyaç Duydukları Konular

M. Eyyüp SALLABAŞ / 269

: Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Konuşma Öz Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi

CONTENTS

Firdevs GÜNEŞ / 11

Development Of Oral Comprehension Skills Of Students

Hülya Yazıcı OKUYAN/ 31

A Review On The Use f Patterns As A Cultural Conveyance Tool In Elementary Turkish Course Books

Funda SEVENCAN - Dilek ASLAN - Ayşe AKIN - Levent AKIN/47

Employee Of Sex With Women, Men Who Have Sex With Men And Transgender People Views On Gender

Feyyaz KARACA/ 59

Intergenerational Social Mobility Observed In The City Of Denizli

Taner ASLAN/ 83

The Visits By Jews To Palestine In The Ottoman Era And The Document Concerning This Issue

Ayşegül TURAL- Fitnat GÜRGİL / 103

Opinions Of The Prospective Teachers As Regarding The Values In The Social Studies Curriculum

Yasemin ALTAYLI - İnan KALAYCIOĞULLARI / 115

İbrahim Müteferrika

Erdoğan KAYA / 135

Correlation Between Global Localisation Skills, Use Of Media And Social Studies Lessons Achievement Of Primary School Students'

Barış METİN / 157

Turkey-Iran Relations South Azerbaijan Question (1918-1938)

Haluk TANRIVERDİ / 189

Investigation Of The Awareness Levels Of Patients' On The Patient Rights

Mehmet MANDALOĞLU / 211

Before Islam Turks Meeting And Ceremonies

Necmi GÖKYER / 233

The Problems And Priority Issues Of Teachers They Need In The Precess In-Service Training

M. Eyyüp SALLABAŞ / 269

Assessment of Self-Efficacies of Learners of Turkish as a Foreign Language

ÖNSÖZ

Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi'nin elinizdeki bu sayısı, on altıncı yılın ikinci sayısı olarak siz kıymetli okuyucularımızın istifadesine sunulmuştur. Bilimsel birikim şüphesiz kooperatif bir çalışmanın ürünüdür. Bunun gerçekleşebilmesi için seviyeli ve araştırma özelliği taşıyan çalışmaların itina ile birikime katılması gerekir. İdeal bilimsel şartları taşıyan dergimizin, ülkemiz bilim dünyasına katkılarının artan bir şekilde devam etmesini hedeflemekteyiz.

Bu sayımızda Prof. Dr. Firdevs Güneş'in "Öğrencilerin Sözlü Anlama Becerilerini Geliştirme", Yrd. Doç. Dr. Hülya Yazıcı Okuyan'ın "İlköğretim Türkçe Ders Kitaplarında Bir Kültür Aktarımı Aracı Olarak Kalıp Sözlerin Kullanımı Üzerine Bir İnceleme", Uzman Dr. Funda Sevensan, Prof. Dr. Dilek Aslan, Prof. Dr. Ayşe Akın, Prof. Dr. Levent Akın'ın "Seks Çalışanı Kadınlar, Erkeklerle Cinsel İlişkiye Giren Erkekler ve Transseksüellerin Toplumsal Cinsiyet Hakkındaki Görüşleri", Yrd. Doç. Dr. Feyyaz Karaca'nın "Toplumsal Yapıda Görülen Kuşaklararası Sosyal Hareketlilik: Denizli İli Örneği", Yrd. Doç. Dr. Taner Aslan'ın "Osmanlı Döneminde Filistin'e Yahudi Ziyaretleri Ve Buna Dair Bir Belge", Dr. Ayşegül Tural- Arş. Gör. Fitnat Girgil'in "Öğretmen Adaylarının Sosyal Bilgiler Öğretim Programındaki Değerlere İlişkin Görüşleri", İnan Kalaycıoğulları'nın "İbrahim Müteferrika", Yrd. Doç. Dr. Erdoğan Kaya'nın "İlköğretim Öğrencilerinin Küresel Konumlandırma Becerileriyle Medyadan Yararlanma Durumları ve Sosyal Bilgiler Dersindeki Başarıları Arasındaki İlişki", Yrd. Doç. Dr. Barış Metin'in "Türk - İran İlişkilerinde Güney Azerbaycan Meselesi (1918-1938)", Doç. Dr. Haluk Tanrıverdi'nin "Kişilik Özelliklerinin İş Değerlerine Ve Örgütsel Bağlılık Üzerine Etkisi: Hastane Çalışanları Üzerinde Bir Araştırma" ve Mehmet Mandaloğlu'nun "İslamiyet'ten Önce Türklerde Toplantı ve Törenler" Necmi Gökyer'in "İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmen'lerin Hizmetiçi Eğitim İhtiyaçları ve Sorunları" ve M. Eyüp Sallabaş'ın "Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Konuşma Öz Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi" adlı makalesi yer almaktadır.

Bir sonraki sayımızda buluşmak ümidiyle sağlıcakla kalınız. Selam ve saygılarımızla.

Editörler Kurulu